

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 34/2024-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] [REDAKČIA] zastúpeného Advokátska kancelária Šulavík s.r.o., Jamnického 3018/4, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-6S/169/2021 takto

rozhodol:

- Postupom Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. BA-6S/169/2021 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
- Správnemu súdu v Bratislave **prikazuje**, aby v konaní sp. zn. BA-6S/169/2021 konal bez zbytočných prietáhov.
- Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadostučinenie **1 000 eur**, ktoré je Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
- Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **713,96 eur** a zaplatiť ich jeho právnenmu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. januára 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom správneho súdu, na ktorý prešiel výkon súdnictva z krajského súdu

v správnom súdnom konaní. Správnemu súdu žiada prikázať konať bez zbytočných prietáhov. Žiada aj finančné zadost'učinenie 1 000 eur.

II.

2. Sťažovateľ sa žalobou z júna 2021 domáha proti žalovanému starostovi obce preskúmania zákonnosti jeho rozhodnutia vydaného podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov. Krajský súd v septembri 2021 vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe a v októbri 2021 vyzval sťažovateľa na vyjadrenie k tomuto vyjadreniu žalovaného. V auguste 2022, v januári a v marci 2023 sťažovateľ krajský súd žiadal, aby vo veci konal. Správny súd v januári 2024 vyzval žalovaného na vyjadrenie k replike sťažovateľa. O žalobe doteraz nebolo rozhodnuté. Poslednú sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní z augusta 2023 vybavila predsedníčka správneho súdu v decembri 2023, keď dospela k záveru o jej dôvodnosti.

III.

3. Sťažovateľ zdôrazňuje, že jeho vec nie je skutkovo či právne zložitá. O tom svedčí to, že o jeho obdobnej žalobe už bolo skôr právoplatne rozhodnuté, keď konanie o nej trvalo len niečo viac ako rok. Postup krajského súdu a následne správneho súdu však trvá už viac ako dva a pol roka. Zvýrazňuje, že správny súd neprimerane dlho konal aj o jeho sťažnosti na prietahy v konaní. Prietahy podľa sťažovateľa nemôžu ospravedlniť ani systémové zlyhania pri správe súdnictva, ktoré vyplývajú z údajov o neprimeranom zaťažení a nedostatočnom obsadení správneho súdu.

4. Správny súd vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti zrekapituloval priebeh konania a uviedol, že vo veci by malo byť rozhodnuté v apríli 2024. Zdôraznil svoje nedostatočné obsadenie sudcami, počet nerozhodnutých vecí, ktoré prevzal od troch krajských súdov, a počet vecí pridelených do senátu, ktorý rozhoduje vo veci sťažovateľa. Rovnako upozornil aj na veci, ktoré bolo nevyhnutné vybaviť prednostne alebo v poradí, v ktorom boli napadnuté.

IV.

5. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s prihliadnutím na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02).

6. Konanie, v ktorom sa sťažovateľ domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia vydaného podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám, predstavuje štandardnú rozhodovaciu agendu správnych súdov a nie je po právnej stránke zložitá. Vo vzťahu k druhému kritériu je nutné konštatovať, že k predĺženiu konania sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispel. Naopak, z jeho strany došlo k opakovaným urgenciám, ktorými žiadal, aby súd vo veci konal a rozhodol. K prietahom v konaní došlo výlučne v dôsledku nečinnosti a neefektívneho postupu krajského a následne správneho súdu. Od podania žaloby sťažovateľom uplynulo viac než dva a pol roka, pričom súdy s výnimkou výziev a doručovania vyjadrení stranám konania nevykonali žiaden úkon.

Postup správneho súdu ani po vyhodnotení dôvodnosti sťažnosti sťažovateľa predsedníčkou súdu nesmeroval k rýchlemu odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľa. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vyhovené a vyslovené, že postupom správneho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s tým, že mu bolo prikázané, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov.

7. K tvrdeniam o personálnej poddimenzovanosti a zaťažnosti správneho súdu treba uviesť, že systémové zlyhania správy súdnictva nemôžu byť dôvodom zmarenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a nezbavujú štát zodpovednosti za prietahy. Účelom ústavnej sťažnosti nie je pomenovanie príčin prietahov alebo dospieť k záveru, či majú objektívny alebo subjektívny charakter. Dôležité je rozhodnúť, či k prietahom v konaní došlo a odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

8. Cieľom finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade, v ktorom rozhodujúcim faktorom pri zistení porušenia ústavných práv sťažovateľa bola výrazná nečinnosť správneho súdu. S prihliadnutím na celkovú dĺžku a fázu konania, správanie sťažovateľa a postup súdu bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadost'učinenie 1 000 eur.

V.

9. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu správny súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli právnym zastúpením a ktorých výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), čo za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 343,25 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 13,73 eur) predstavuje 713,96 eur. K tomu bolo pristúpené aj napriek tomu, že sťažovateľ si náhradu trov konania vyčíslil len na 485,12 eur, keď nepostrehol, že od začiatku roka 2024 bola zmenou § 11 ods. 3 vyhlášky základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veciach zastupovania pred ústavným súdom zvýšená zo šestiny na štvrtinu výpočtového základu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. marca 2024

Robert Šorl
predseda senátu